

— Bogen har en ganske

ejendommelig Forhistorie.

I sin Ungdom Aarene 1886—88, begyndte hun, som da boede i Johannesburg, paa et stort Værk om Kvindens Arbejde; 1899 blev det færdigt, og hun lod da det hele maskin-skrive og indbinde og manglede kun Fortalen; men da hun ikke var rask, blev det tilraadet hende at flytte til en mindre højtliggende Egn. Et Par Maaneder efter udbrød Boerkrigen, hvorfor hun straks begyndte sin Hjemrejse. Militærmyndighederne forbød hende imidlertid at komme til J.-borg og sendte hende til Kapkolonien. Det blev hende ogsaa forbudt at sætte sig i Forbindelse med nogen, der kunde tage sig af hendes Ejendele. 8 Maaneder efter blev J.-borg indtagen, og en Ven skrev til hende, at hendes Hjem var ødelagt, Værdigenstande bortført, Skrivebordet brudt op, og alle hendes Papirer brændt. I mange Maaneder blev hun holdt i Fængsel flere 100 (eng.) Mil fra J.-borg, og hun var saa afspærret fra al aandelig Tilgang baade gennem Mennesker og Læsning, at hun for at undgaa Rædslerne, der omgav hende, *maatte* beskæftige sig med et eller andet abstrakt Spørgsmaal, og saa nedskrev hun denne lille Bog (157 Sider), som væsentlig indeholder, hvad hun kunde erindre af et af de 12 Kapitler i det store ødelagte Værk, og dette ene Kapitel behandlede Spørgsmaalet om

Kvindens Snylten, (Parasitisme).

Det kunde have sin store Interesse at gennemgaa hele Bogen, Afsnit for Afsnit, men det tillader Pladsen ikke, saa det bliver kun nogle faa Punkter, der her skal berøres, og jeg vil hovedsagelig lade Forfatteren selv føre Ordet.

Naar O. S. ikke dvæler meget ved Kvindens huslige Arbejde, er det ikke, fordi hun regner det for at være af saa underordnet Art, at det ikke kan afvindes Interesse og Respekt; — tværtimod! og hun tror, at det i Fremtiden vil blive saadan, at Kvinderne, naar de ofrer sig for huslige og ægteskabelige Pligter, ikke mere vil modtage deres Del af Mandens Fortjeneste som en mer eller mindre almisseligende Paaskønnelse, der stiller dem i Afhængighedsforhold til Manden, men som deres retmæssig fortjente Løn, tjent i det Kompagniskab, Mand og Kvinde har indgaaet med hinanden.

Endvidere gaar Forf. ogsaa kun flygtigt hen over det Punkt, at selv oplyste og gode Mænd kan opretholde den Uretfærdighed, at Kvinden, *fordi* hun er Kvinde, skal have lavere Løn for et Arbejde, der udføres ligesaa godt som af Mænd! Det er hende saa ubegribeligt, at hun med Magt maa holde sin Indignation tilbage for at kunne faa et upartisk Overblik over Spørgsmaalet. —

Naar man lytter efter, hvad der rører sig i Tiden, vil man høre en Grundtone, der klinger over alle andre Toner, og som høres fra Kvindernes Lejr hele Verden over, og kan udtrykkes i de Ord: »Giv os Arbejde, og giv os en Uddannelse, som gør os skikkede til Arbejde; dette kræver vi ikke alene for os selv, men for Slægten!«

Forfatteren paaviser her gennem en Række Kulturskildringer, hvorledes det, som Kvinderne nu ønsker at faa, ikke er noget Indgreb paa Mandens Omraade, men bare en Tilbageerobring af det, tidligere Tiders Kvinder udførte, og som Mændene tog fra dem, da det, at gaa ud og slaa Fjender ihjel og nedlægge Vildt, ikke mere var et *nødvendigt* dagligt Arbejde. —

Mændenes Arbejdsfelter

er jo nemlig ogsaa forandrede; — de Dage er forbi, da det var stærke Muskler, der spurgtes om; nu er det veludviklede og virksomme Hjerner; den Mand, der ved nogle Dages Hjerneanspændelse opfinder en arbejdsbesparende Maskine, har udrettet et Arbejde, som 100,000 Mand ikke havde kunnet udføre i Aarrækker. Den blotte Menneskekraft synker stadig i Værdi; det er Intelligensen, der spørges efter.

Ved vore *Havne* ser vi Skarer af Mænd, hvis Styrke i et primitivt Samfund vilde have gjort dem højtskattede, men som fordi de mangler intellektuel Opdragelse, ikke kan byde Samfundet Arbejde, det trænger til; — og saaledes opstaar den store Skare af arbejdsløse Mænd.

Men nu de arbejdsløse Kvinder!

Mere og mere af det huslige Arbejde bliver udført i Fabriker eller af Mænd (Vævere, Bagere o. s. v.); og det som før var Kvindens højeste og værdigste Beskæftigelse: at føde Børn, er det ikke nu mere i samme Grad. Dødeligheden er af mange Grunde aftaget, saa Folkemængden kan ikke alene holdes vedlige men ogsaa øges med et forholdsvis lille Kraftudlæg fra Kvindernes Si-